

Målprogram

Pædagogisk Sektor
2023-2027

Politisk ansvarlig: Kim Henriksen
Redaktion: Birgit Stechmann, Cæcilie Saul
og Lone Kaufmann **Produktion:** Grafisk
Team/MH

PA_Målprogram_årsmøde 2023_06112023

1

2

3 Pædagogisk Sektors målprogram 2024-2027

4 Indledning

5 For Pædagogisk Sektors medlemmer er fremtidens arbejdsliv et faglært arbejdsliv. Kvaliteten i dagtilbud,
6 fritidstilbud, skole og på det specialiserede socialområde er ikke god nok til at give alle børn, unge og voksne
7 den pædagogiske støtte, de har brug for, for at trives og udvikle sig bedst muligt. Der er mange faktorer, der
8 har betydning for kvaliteten i pædagogisk arbejde - fx et godt arbejdsfællesskab, hvor viden deles og hvor
9 de ansatte er trygge ved at tale om det der er svært i samarbejdet. Men uddannelse af det pædagogiske
10 personale er samlet set den faktor, der gør den største forskel, når kvaliteten skal løftes. Uddannelse styrker
11 ikke kun den enkeltes faglige dømmekraft. Samarbejdet med de øvrige kolleger styrkes også, når der er et
12 fælles fagligt fundament i personalegruppen.

13 Der er kamp om arbejdskraften, og det er en historisk situation, som vi i FOA har pligt til at sørge for
14 kommer vores medlemmer til gode. Der skal ansættes mere pædagogisk personale på alle Pædagogisk
15 Sektors områder. På dagtilbudsområdet, fordi der fødes flere børn og der er krav om minimumsnormeringer
16 i daginstitutioner. På det specialiserede socialområde, fordi der er en stigning i antallet af borgere med
17 særlige behov for hjælp og støtte. På skoleområdet, fordi der ses en øget brug af pædagogisk personale til
18 understøttende undervisning og inklusionsindsatser.

19

20 Der er samtidigt færre mennesker i arbejdsstyrken. Så lige nu, er det alle fagområders kamp mod alle. Flere
21 uddannede medarbejdere giver højere faglighed, et bedre samarbejde, større arbejdsglæde og øget tiltro til
22 egen dømmekraft.

23

24 Rammerne for vores medlemmers arbejdsliv skal være mere fleksible, end de er i dag. Det kræver, at både
25 medarbejdere og ledere, indstiller sig på, at arbejdsmarkedet er i forandring og peger på flere individuelle
26 aftaler om arbejdstid, kompetenceudvikling m.m. Det vil gøre de pædagogiske områder mere attraktive i
27 kampen for at rekruttere og fastholde medarbejdere. Der skal selvfølgelig stadig være plads til, at FOAs
28 medlemmer kan blive på den samme arbejdsplads eller i samme fag i både 10, 20 og 30 år. Men
29 arbejdsgiverne skal fremover sørge for, at de medarbejdere, som ikke har en pædagogisk uddannelse ved
30 ansættelse, får den i løbet af deres ansættelse.

31

32 Fremtidens arbejdsliv skal også være præget af større psykologisk tryghed for alle medarbejdere.
33 Psykologisk tryghed er en forudsætning for, at alle medarbejderne kan indgå i en systematisk lærings- og
34 evalueringskultur, hvor de kan udvikle både deres egen og arbejdspladsen praksis og dermed være med til
35 at sikre det kvalitetsløft, der er behov for på alle sektorens områder.

36

37 Daginstitutioner

38 Pædagogisk Sektor repræsenterer alle faggrupper på daginstitutionsområdet, og vi skal derfor også sørge
39 for at blive hørt i debatten om kvalitet i pædagogisk arbejde både centralt og lokalt. Det kræver, at vi
40 sammen formulerer nogle tydelige visioner for fremtidens pædagogiske arbejde. En fælles vision vil blandt
41 andet indeholde en indsats, der styrker fællesskabet mellem faggrupperne og deres gensidige faglige
42 anerkendelse.

43 Dér hvor personalet oplever, at formålet med daginstitutioner ikke er pasning, men pædagogiske tilbud, der
44 bidrager til børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, vil der lettere kunne rekrutteres. Det vil også ske
45 dér, hvor der samtidigt har været en indsats for at skabe bedre arbejdsvilkår for personale og ledere, der er
46 lykkedes.

47 Derfor vil Pædagogisk Sektor arbejde for, at:

- 48 • Vi får organiseret flere tillidsrepræsentanter og sat større fokus på tillidsrepræsentantens rolle ude
49 på den enkelte daginstitution.
- 50 • Der er de nødvendige kompetencer til stede hos både pædagogmedhjælpere, pædagogiske
51 assistenter, pædagoger, pædagogiske konsulenter og ledere via kompetenceudvikling og
52 uddannelse.
- 53 • Der er ansat tilstrækkeligt med personale, så personalet har mulighed for at arbejde i små
54 børnegrupper, hvor de lykkes bedst med at skabe en god tilknytning og relation mellem børn og
55 voksne og børnene imellem.
- 56 • Der er et godt arbejdsfællesskab, hvor der er sat tid af til forberedelse, og hvor kollegial sparring er
57 en faglighed der understøttes af forvaltningen.
- 58 • Arbejdsmiljøet bliver forbedret, så de fysiske og psykiske belastninger af personalet nedbringes.
- 59 • Kravene i lovgivningen er klare for alle. Lovgivning om både tilsyn og styrket pædagogisk læreplan
60 tolkes i dag forskelligt, og det har u hensigtsmæssige konsekvenser, for de krav der stilles til vores
61 medlemmers pædagogiske arbejde.

62 Dagplejen

63 Antallet af børn, der har brug for en plads i dagtilbud, stiger. Der er brug for dagplejen. FOA skal derfor pege
64 på, hvad der skal til for, at jobbet som dagplejer er tiltrækkende. Når det er svært at rekruttere nye
65 dagplejere, skyldes det ikke jobbet, men vilkårene for arbejdet. Pædagogisk Sektor har i den foregående
66 kongresperiode sat projekt *Fremtidens Dagpleje* i gang, der skal understøtte lokalafdelingernes arbejde med
67 at fremtidssikre dagplejen. Projektet indeholder også konkrete bud på, hvilke opgaver forbundet skal løse i
68 den kommende kongresperiode, hvor projektet fortsætter.

69

70 **Derfor vil Pædagogisk Sektor arbejde for, at:**

- 71 • Projekt *Fremtidens Dagpleje* bliver sat i værk lokalt.
- 72 • Antallet af børn højest er 4 børn i dagplejen og dagplejere uddannes. Kvalitetsundersøgelsen, der
73 peger på netop dette behov skal bruges til at understøtte arbejdet.
- 74 • Arbejdsmiljøet bliver forbedret, så de fysiske og psykiske belastninger af personalet nedbringes.
- 75 • Kravene i lovgivningen er klare for alle. Lovgivning om både tilsyn og styrket pædagogisk læreplan
76 tolkes i dag forskelligt, og det har uensigtsmæssige konsekvenser, for de krav der stilles til vores
77 medlemmers pædagogiske arbejde.
- 78 • Der kommer mere fokus på uddannelsesdækning i dagplejen

79 **Utidssvarende dagtilbud**

80 Pædagogisk Sektor organiserer, som det eneste forbund, alle faggrupper på dagtilbudsområdet 0-5 år. Det
81 giver Pædagogisk Sektor et godt afsæt for at sætte gang i en debat om vores dagtilbuds fremtid.
82 Dagtilbuddene blev oprettet til pasning, da kvinderne kom på arbejdsmarkedet. I dag, er der i
83 dagtilbudsloven krav om, at dagtilbuddene har et pædagogisk indhold, som skaber trivsel, læring, udvikling
84 og dannelse for alle børn, og som tager sit udgangspunkt i børnenes perspektiv og behov. Vi har bare ikke
85 dagtilbud med et godt pædagogisk indhold til alle børn. Nogle dagtilbud er stadig pasningstilbud. Det viste
86 Kvalitetsundersøgelsen af dagtilbud 0-2 år.

87 Tiden er inde til et opgør med en organisering af børns liv i dagtilbud, som ikke svarer til børnenes behov.

88 De sidste mange år har vores fokus været på normeringer, dagtilbuddenes ledelse og størrelse, kvaliteten i
89 det pædagogiske arbejde og personalets uddannelse. Vi har haft mindre fokus på selve organiseringen af
90 dagtilbuddene set ud fra børnenes perspektiv.

91 **Derfor vil Pædagogisk Sektor arbejde for, at:**

- 92 • Fællesskabet mellem sektorens faggrupper styrkes og bruges til at pege på, hvad der skal til for at
93 skabe tidssvarende dagtilbud.
- 94 • Sætte gang i en debat med eksterne aktører om organiseringen af arbejdet i vores dagtilbud.
- 95 • PPR skal spille en langt større rolle, end tilfældet er i dag. Børn skal ikke parkeres i en venteposition,
96 der også efterlader det pædagogiske personale i en urimelig situation, hvor de mangler rådgivning i
97 forhold til at skabe bedre trivsel for barnet.
- 98 • Sikre at personalet er i en konstant faglig udvikling. Det kræver løbende kompetenceudvikling, og at
99 de pædagogiske konsulenter i daginstitutionerne og dagplejepædagogerne i dagplejen har tid nok
100 til reelt at bidrage til, at den nyeste viden kommer børnene til gavn.
- 101 • Styrke den faglig ledelse af dagtilbuddene, så der ikke er uens kvalitet i det pædagogiske arbejde på
102 to forskellige stuer i samme daginstitution eller i samme dagplejegruppe.

103 Børn i udsatte positioner

104 Inklusion er en central politisk målsætning på tværs af dagtilbud, fritidstilbud og skole. På skoleområdet
105 visiteres flere og flere børn til specialundervisning uden for almenskolen, flere og flere børn henvises til PPR
106 og videre til udredning ved Børne- og Ungdomspsykiatrien og modtager én eller flere diagnoser. Der
107 mangler specialpædagogiske kompetencer og organiseringer i dagtilbud og i almenskolen, der også tager
108 højde for, at børn med samme diagnose kan have forskellige behov for støtte.

109 Kvalitetsundersøgelsen af dagtilbud 0-2 år har vist os, at kvaliteten meget langt fra er god nok. Kun 1 ud af
110 10 dagtilbud 0-2 år har god nok kvalitet til at kunne gøre en positiv forskel for et barn i en udsat position.

111 I 2024 foretages tilsvarende målinger af kvaliteten i dagtilbud 3-5 år, og vi skal desværre nok ikke regne
112 med, at kvaliteten er meget højere der. Pædagogiske medarbejdere i dagtilbud 0-2 år ønsker ikke at levere
113 lav kvalitet, de ønsker at gøre en positiv forskel for alle børn.

114 Med 10-års planen for psykiatrien skal der opbygges lettilgængelige tilbud i kommunerne til børn og unge i
115 psykisk mistrivsel og med symptomer på psykisk lidelse.

116 Derfor vil Pædagogisk Sektor:

- 117 • Argumentere for at opkvalificering. Uddannelse og bedre vilkår for det pædagogiske arbejde er
118 nøglen til at løfte kvaliteten og børnenes trivsel i både dagtilbuddene, fritidstilbuddene og
119 skoleområdet. Herunder er der særligt et behov for opkvalificering af alle medarbejders viden om
120 specialpædagogik både almen- og specialområdet - også de medarbejdere, der kun er på
121 områderne i kort tid.
- 122 • Fortsat arbejde på, at de mange kommuner der i dag ikke lever op til lovens krav om støtte til alle
123 børn i dagtilbud, der har brug for den, får hjælp til arbejdet. Derudover bør udviklingen monitoreres
124 af Staten.
- 125 • Sikre at børn og unge med særlige behov får den rette mængde hjælp og støtte i det skoletilbud, der
126 er bedst for det enkelte barn. Beslutningen om, hvilket skoletilbud et barn med særlige behov skal
127 have, skal bero på en faglig vurdering af, hvilket skoletilbud, der bedst vil kunne sikre barnets trivsel,
128 faglige udvikling og dannelse.
- 129 • Følge og påvirke implementeringen af lettilgængelige kommunale indsatser til børn og unge i
130 psykisk mistrivsel og med symptomer på psykisk lidelse, som ligger i aftalen om 10-årsplan for
131 psykiatrien.

132

133 Skoleområdet

134 Pædagogisk Sektors faggrupper udgør i dag mindst halvdelen¹ af det pædagogiske personale i folkeskolen.
135 Her indgår de i flerfagligt samarbejde med lærerne med opgaver inden for inklusion og understøttende
136 undervisning, bl.a. i støttetimer, to-voksenundervisning og mellemformer, som fletter tilbud til børn med
137 særlige behov sammen med folkeskolen. Sektorens faggrupper udgør også en væsentlig del af personalet på
138 landets specialskoler. Udviklingen på skoleområdet peger i retning af endnu mere tværfagligt samarbejde
139 mellem lærere og pædagogisk personale i folkeskolen.

140 Derfor vil Pædagogisk Sektor arbejde for, at:

- 141 • Fællesskabet i Pædagogisk Sektor skal udarbejde politiske visioner for skoleområdet, og bidrage til
142 den fortsatte udvikling af flerfagligt samarbejde mellem lærere og pædagogisk personale. Sektoren
143 skal fortsætte arbejdet for FOAs berettigelse til en plads og indflydelse i partssamarbejde *Sammen*
144 *om skolen*.
- 145 • Synliggøre alle pædagogiske faggruppers vigtige arbejde på skoleområdet - både folkeskoler og
146 specialskoler.
- 147 • Organisere flere medlemmer på skoleområdet samt øge FOAs TR-dækning på skoleområdet - både
148 folkeskoler og specialskoler.
- 149 • Forbedre rammerne for arbejdet for sektorens medlemmer på skoleområdet, herunder arbejde for
150 at de ansættes på flere timer og i fastansættelser frem for timelønsansættelser.

151 Fritidspædagogikken

152 Det har stor indflydelse på børns trivsel, at der findes gode fritidspædagogiske tilbud til alle børn i landets
153 kommuner. Fritidspædagogikken har imidlertid igennem en årrække været hårdt ramt. Skolereformen betød
154 en reducere i åbningstiden, som medførte dårlige beskæftigelsesmuligheder. Samtidig har et manglende
155 loft i lovgivningen over forældrebetalingen betydet, at den er steget uden at kvaliteten er steget.
156 Fritidstilbuddene har tværtimod været udsat for besparelser i kommunerne.

157 Derfor vil FOA arbejde for, at:

- 158 • Fællesskabet i Pædagogisk Sektor udarbejder politiske visioner for fritidspædagogikken.
- 159 • Bidrage til en revitalisering af fritidspædagogikken til gavn for alle børn i partssamarbejdet *Sammen*
160 *om Fritiden* KL, BKF, BUPL, ministeriet m.fl.
- 161 • Flere tillidsrepræsentanter på området, der kan være med til at øge medlemsorganisering og sikre
162 at medlemmerne kender Pædagogisk Sektors arbejde for en revitalisering af fritidspædagogikken.

¹ Tal fra KRL, maj 2023. Opgjort som månedslønnet og timelønnet pædagogisk personale på konto folkeskole målt som antal personer. Hertil skal lægges LFS' andel af pædagoger i folkeskolen samt det pædagogiske personale, der er ansat i skolefritidsordningen, men også har timer i skolen.

163 • Forbedre arbejdsvilkår og arbejdsmiljø for de ansatte i fritidstilbud.

164 • Sikre kompetenceudvikling til alle ansatte i fritidstilbud.

165 Bemandede legepladser

166 Pædagogisk Sektor nedsætter i den kommende kongresperiode en arbejdsgruppe, der skal komme med
167 anbefalinger til sektoren om, hvordan den kan arbejde med en udbredelse af bemandede legepladser til
168 flere kommuner. Det vil være de to lokalafdelinger, der i dag har bemandede legepladser, der vil have
169 ansvaret for at drive arbejdsgruppen.

170

171 **Formålet med arbejdsgruppen er, at Pædagogisk Sektor får:**

172

173 • Et udspil, der taler for bemandede legepladser som en rigtigt god investering for alle kommuner.

174

175 • En fortælling om, hvordan pædagogik i byrummet kan støtte børn, som ikke er en del af
176 fritidstilbuddene. Fortællingen om, at bemandede legepladser skal bringes videre på både nationalt
177 og lokalt plan.

178 Det specialiserede socialområde

179 På det specialiserede socialområde stiger antallet af børn, unge og voksne, der har behov for hjælp og
180 støtte. Samtidig bliver borgernes behov mere komplekse og sammensatte. Der er derfor et stort behov for
181 uddannet pædagogisk personale til området, der kan tilpasse den pædagogiske indsats til den enkelte
182 borgers behov og individuelle præferencer. Der er et nationalt politisk fokus på at forbedre kvaliteten af
183 indsatserne på det specialiserede socialområde. Socialministeren har derfor i 2023 igangsat
184 partssamarbejdet *Sammen om handicap*, hvor FOA deltager. Og det forventes, at der indføres en
185 specialeplan på den højt specialiserede del af det specialiserede socialområde.

186

187 **Derfor vil Pædagogisk Sektor arbejde for, at:**

188

189 • Sikre at FOAs strategi på det specialiserede socialområde² bliver til politisk forandring af området,
190 bl.a. gennem arbejdet i "Sammen om handicap".

191 • Øge andelen af uddannet pædagogisk personale på det specialiserede socialområde og sikre, at de
192 nødvendige kompetencer er til stede hos alle medarbejdere. Flere omsorgs- og
193 pædagogmedhjælpere skal have mulighed for at tage en pædagogisk uddannelse.

194 • Nedbringe antallet af timelønnede og tilkaldte vikarer, så der opnås bedre balance mellem
195 fastansatte og timelønnede. Samt sikre mere fleksibilitet i ansættelsen for fastansatte, så det ikke
196 forudsætter en timelønsansættelse at have et fleksibelt arbejdsliv. Alle medarbejdere på området

² <https://www.foa.dk/temaer/det-specialiserede-socialomraade>

- 197 skal desuden tilbydes fuldtid fremfor deltid. Alt dette vil kunne bidrage til fastholdelse af
198 medarbejdere.
- 199 • Forbedre arbejdsmiljøet, så de fysiske og psykiske belastninger af personalet nedbringes. Det kan
200 nedbringe sygefraværet og behov for at tilkaldevikarer ved akutsygdom. Det vil også forbedre
201 mulighederne for at fastholde og rekruttere fagligt dygtige medarbejdere til området.
 - 202 • Sikre et godt arbejdsfællesskab på tværs af de pædagogiske faggrupper og mellem de pædagogiske
203 social- og sundhedsfaglige medarbejdere, hvor der er sat tid af til faglig udvikling og kollegial
204 sparring - både i det pædagogiske arbejde og i det flerfaglige samarbejde mellem faggrupperne.
 - 205 • Fortsætte arbejdet med at øge medlemsorganisering og TR-dækningen på området, så FOAs
206 forhandlingsposition forbedres. Og samtidig arbejde for, at der vælges flere
207 arbejdsmiljørepræsentanter, og at de understøttes i deres vigtige arbejde med at sikre et sikkert
208 arbejdsmiljø.

209 Uddannelse og kompetenceudvikling

210 Fremtidens faglighed vil stille flere krav til det enkelte medlem, derfor vil Pædagogisk Sektor forsat arbejde
211 målrettet for at påvirke udviklingen af uddannelserne på de pædagogiske fagområder. Medlemmernes
212 kompetencer skal forsat være i overensstemmelse med de kvalifikationer, der i fremtiden forventes af
213 pædagogiske medarbejdere.

214 Uddannelsesdækning af det pædagogiske område – med pædagogiske assistenter og pædagoger vil i den
215 kommende periode være en højt prioriteret opgave for Pædagogisk Sektor.

216 Pædagogisk assistentindsatsen har i indeværende periode 2019-2023 været afgørende for den positive
217 udvikling på den pædagogisk assistentuddannelse. Efterspørgslen på flere pædagogiske assistenter
218 overstiger nu beviseligt udbuddet på landsplan.

219 **Derfor vil Pædagogisk Sektor arbejde for, at:**

- 220 • Endnu flere medlemmer får muligheden for at gennemføre en uddannelse til pædagogisk assistent
221 eller pædagog.
- 222 • Udbrede kendskabet til de gode resultater i evalueringen af den pædagogisk assistent uddannelse
223 og resultatet af andre undersøgelser, der punkterer myter om værdien af de pædagogiske
224 assistenters arbejde.
- 225 • Den pædagogiske assistentuddannelse revideres, så der tilføjes nye kompetenceområder og -mål,
226 som relaterer sig til det specialiserede socialområde og specialpædagogik.
- 227 • Revidering af pædagoguddannelsen bidrager til øget kvalitet i det pædagogiske arbejde, herunder
228 også mere viden om specialpædagogik.

- 229 • Hæve dimensioneringen af antallet af elever på den pædagogiske assistentuddannelse for at sikre,
230 at vi som samfund har tilstrækkeligt uddannet pædagogiske personale til alle pædagogiske områder.
- 231 • At rammerne for oplæringsvejledere forbedres, så vi sikrer, at der er kvalificerede
232 oplæringsvejledere, der selv er uddannet pædagogiske assistenter.

233 Formandsgruppen

234 Pædagogisk Sektor vil i kommende periode arbejde med sparring til formandsgruppen og dermed
235 understøtte den enkelte politisk valgte i afdelingen i forhold til de sektorpolitiske strategier.

236 Pædagogisk Sektor ser det som alt afgørende, at formandsgruppen står stærkt i forhandlingspositionen
237 lokalt.

238 **Derfor vil Pædagogisk Sektor:**

- 239 • Afholde virtuelle sparrings-/udviklingsmøder og læreringsforløb, der kan styrke formandsgruppen.
240
- 241 • Styrke det regionale samarbejde sammen med formandsgruppen i Pædagogisk Sektor og dermed
242 være med til at understøtte sektorpolitikken lokalt.
243
- 244 • Arbejde videre med at udvikle centrale tiltag i forhold til sektorformandsgruppens kompetencer.
245 Pædagogisk Sektor oplever ligesom de øvrige sektorer i FOA-forbund en udskiftning blandt de lokale
246 sektorformænd/sektoansvarlige.

247

248 Pædagogisk Sektor

249 Oplæg til målprogram - Kongres 2023 – Kongrestema-opdelt

250 Fremtidens arbejdsliv

251 **Fremtidens arbejdsliv er for pædagogisk Sektors medlemmer et faglært arbejdsliv**

252 Kvaliteten i dagtilbud, fritidstilbud, skole og på det specialiserede socialområde er ikke god nok til at give
253 alle børn, unge og voksne den pædagogiske støtte, de har brug for, for at trives og udvikle sig bedst muligt.
254 Der er mange faktorer, der har betydning for kvaliteten i pædagogisk arbejde. Uddannelse af det
255 pædagogiske personale er samlet set den faktor, der gør den største forskel, når kvaliteten skal løftes til
256 gavn for det enkelte barn og borgeren med behov for særlig støtte og til gavn for den enkelte medarbejder,
257 der bringer sin faglighed i spil. Uddannelse styrker ikke kun den enkeltes faglige dømmekraft, men også
258 samarbejdet med de øvrige kolleger, da uddannelse giver et fælles fagligt fundament i personalegruppen.

259 Der er kamp om arbejdskraften, og det er en historisk situation, som vi i FOA arbejder for, kommer vores
260 medlemmer til gode. Der skal ansættes mere pædagogisk personale, fordi der fødes flere børn, samtidig
261 med, at der både på almen- og det specialiserede socialområde er en stigning i antallet af børn, unge og
262 voksne med behov for særlig støtte. Der er samtidigt færre mennesker i arbejdsstyrken. Jo flere uddannede
263 pædagogiske medarbejdere, jo højere faglighed, jo større tiltro til egen faglig dømmekraft, jo bedre
264 arbejdsmiljø og større arbejdsglæde og dermed de bedste betingelser for at fastholde og rekruttere
265 medarbejdere til de pædagogiske områder.

266 **Rammerne for fremtidens arbejdsliv skal være mere fleksible**

267 Et mere fleksibelt arbejdsliv kræver, at både medarbejdere og ledere indstiller sig på, at arbejdsmarkedet er
268 i forandring, og at flere peger på individuelle aftaler om arbejdstid, kompetenceudvikling m.m. En dagplejer
269 er måske kun ansat i fx 5 år, og ønsker så at lave noget andet. Det er ikke nødvendigvis fordi, der er noget
270 galt med jobbet som dagplejer, men fordi nye generationer på arbejdsmarkedet måske ikke ønsker
271 livstidsansættelser. For de mange timelønnede på det specialiserede socialområde er fleksibiliteten en
272 væsentlig årsag til at vælge en timelønsansættelse i stedet for en fastansættelse. Hvis vi kan give fastansatte
273 bedre mulighed for fleksibilitet, kan det være en medvirkende faktor til at nedbringe antallet af
274 timelønnede på det specialiserede socialområde. Det vil samtidig gøre fleksibilitet til et personalegode for
275 alle ansatte, ikke kun for de timelønnede.

276

277 FOA skal fortsætte med at arbejde for, at fremtidens arbejdsliv bliver mere fleksibelt, så det kan tilpasses
278 den enkelte medarbejder. Det vil gøre de pædagogiske områder mere attraktive i kampen for at rekruttere
279 og fastholde medarbejdere.

280

281 Der skal selvfølgelig stadig være plads til, at medarbejderne kan blive på den samme arbejdsplads eller i
282 samme fag i både 10, 20 og 30 år, men det skal ikke længere være muligt at være ufaglært efter mange år på
283 det pædagogiske område.

284

285 **Fremtidens arbejdsliv skal være præget af større psykologisk tryghed for alle medlemmer**

286 Psykologisk tryghed er en forudsætning for, at alle medarbejderne kan indgå i en systematisk lærings- og
287 evalueringskultur, hvor de kan udvikle både deres egen og arbejdspladsen praksis. For det kræver
288 psykologisk tryghed at turde åbne op og tale om egen og andres pædagogiske praksis – både det, der virker,
289 og det, der ikke virker. Det kræver også en arbejdspladskultur med fokus på arbejdsfællesskaber, hvor alle
290 medarbejdere uanset uddannelsesniveau deltager i udviklingen af kvaliteten af den pædagogiske praksis.

291

292 Mål for handlinger:

293

- 294 • FOA skal presse på, for at få det politiske niveau til at prioritere børnene, de unge og borgere med
295 særlige behov for støtte. Vi skal opnå bedre arbejdsvilkår ved at arbejde for at forbedre de
296 organisatoriske og politiske rammer for de områder vores medlemmer arbejder på, herunder
297 normering, økonomi og den fornødne tid til faglig refleksion, læring og udvikling.
- 298 • FOA skal fortsat arbejde for en øget uddannelsesdækning på de pædagogiske arbejdsområder og
299 argumentere for vores medlemmers uddannelse. Fordi de kun kan blive endnu dygtigere, end de
300 var i forvejen, og fordi faglærte medlemmer har lavere risiko for at falde ud af arbejdsmarkedet.
301 Uddannelsesindsatsen skal gå på to ben: Flere skal gå fra ufaglært til faglært, og flere faglærte skal
302 have mulighed for at tage relevant efter- og videreuddannelse.
- 303 • FOA skal fortsat arbejde for at hæve dimensioneringen af antallet af elever på den pædagogiske
304 assistentuddannelse for at sikre, at vi som samfund har tilstrækkeligt uddannet pædagogiske
305 personale til alle pædagogiske områder.
- 306 • FOA skal bidrage til en forståelse af, at pædagogisk arbejde ikke nødvendigvis er livstidsansættelser.
307 Og at dét, at medarbejderne ikke nødvendigvis bliver på det samme pædagogiske område hele
308 arbejdslivet, ikke skal være et argument for, at de ikke skal have tilbudt en pædagogisk uddannelse
309 og kompetenceudvikling.
- 310 • FOA skal arbejde for, at alle medarbejdere på de pædagogiske områder får en grundlæggende viden
311 om pædagogik – også dem, der kun er på området i kort tid. Og vi skal arbejde for, at alle
312 medarbejdere, der arbejder på området i en længere periode, får en pædagogisk uddannelse samt
313 løbende kompetenceudvikling.
- 314 • FOA skal arbejde for at rammerne på fremtidens arbejdsmarked bliver mere fleksible for den
315 enkelte. Så vi kan rekruttere og fastholde pædagogiske medarbejdere, og så vi sikrer, at fleksibilitet
316 også er en mulighed for fastansatte og ikke kun for timelønsansatte.
- 317 • FOA skal arbejde for at fremtidens arbejdsliv er præget af psykologisk tryghed for alle
318 medarbejdere, da det bidrager til medarbejdernes faglige udvikling og udviklingen af kvaliteten af
319 den pædagogiske praksis.

320

321 Fremtidens velfærd

322 **Fremtidens dagtilbud**

323 Pædagogisk Sektor organiserer, som det eneste forbund, alle faggrupper på dagtilbudsområdet 0-5 år. Det
324 giver FOA et godt afsæt for at sætte gang i en debat om vores dagtilbuds fremtid. Dagtilbuddene blev
325 oprettet til pasning, da kvinderne kom på arbejdsmarkedet. I dag er der i dagtilbudsloven krav om, at
326 dagtilbuddene har et pædagogisk indhold, som skaber trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn, og
327 som tager sit udgangspunkt i børnenes perspektiv og behov. Vi har bare ikke dagtilbud med et godt
328 pædagogisk indhold til alle børn i Danmark. Nogle dagtilbud er stadig pasningstilbud. Det viste
329 Kvalitetsundersøgelsen af dagtilbud 0-2 år. Vi ved fra andre danske undersøgelser, at spredningen i
330 kvaliteten er meget stor – både dagtilbuddene imellem og fra den ene stue til den anden i samme
331 daginstitution. Men at den samlede kvalitet er så rystende lav, kommer bag på de fleste.

332 I dagtilbuddet dannes fundamentet for børns trivsel, læring, udvikling og dannelse for resten af livet. I
333 Danmark går 96 % af de 0-3-årige i dagtilbud, og de er der i gennemsnit i 30 timer/uge. Dagtilbuddet er
334 derfor en vigtig udviklingsramme for børn. Børn, der oplever at være en del af et fællesskab, hvor de er
335 trygge og oplever sig set, hørt og udfordret på et passende niveau, vil møde mennesker med tillid og være i
336 stand til at indgå i nye fællesskaber.

337 Tiden er inde til et opgør med en organisering af børns liv i dagtilbud, som ikke svarer til børnenes behov.
338 De sidste mange år har vores fokus været på normeringer, dagtilbuddenes ledelse og størrelse, kvaliteten i
339 det pædagogiske arbejde og personalets uddannelse. Vi har haft mindre fokus på selve organiseringen af
340 dagtilbuddene set ud fra børnenes perspektiv. Men vi ved, at organisering i små børnegrupper i dagtilbud
341 giver bedre betingelser for høj kvalitet i det pædagogiske arbejde. Særligt relationerne bliver styrket, når
342 børnene er samlet i mindre grupper. Mindre grupper giver bedre voksen-barn-kontakt og mere sensitive og
343 opmærksomme voksne, der tilbyder flere aktiviteter indenfor barnets nærmeste udviklingszone. Vi ved, at
344 gode fysiske omgivelser inspirerer til leg og bevægelse, og vi ved, at det er i legen, at læringsmiljøet er rigt
345 og læringen lystbetonet. Og vi ved, at børn har brug for voksne, der hjælper dem til at indgå i relationer til
346 andre, og at det kun er muligt, hvis der er tilstrækkeligt med personale, som ved, hvordan de kan støtte
347 børnene, og som er sammen med børnene hele dagen.

348 Mange unge mistrives i dag, også blandt de unge, der ikke har særlige støttebehov. En del af den mistrivsel
349 kan vi forebygge i gode dagtilbud og skoler. For mistrivsel har ofte oprindelse i den tidligere barndom, og
350 den følger med i ungdom og voksenliv. De første nationale målinger af kvaliteten i dagtilbud 0-2 år fra
351 efteråret 2022 har dog vist os, at kvaliteten langt fra er god nok. Kun 1 ud af 10 dagtilbud 0-2 år har god nok
352 kvalitet til at kunne gøre en positiv forskel for et barn i en udsat position. I nogle tilbud er kvaliteten så lav,
353 at den i værste fald forringer børns trivsel – her bliver børn råbt ad, trukket i armen og ignoreret, når de har
354 brug for en voksen. Der, hvor kvaliteten er dårlig, er børn og voksne ikke sammen om meget andet end
355 bleskift, måltider og putning.

356 Pædagogiske medarbejdere i dagtilbud ønsker ikke at levere lav kvalitet, de ønsker at gøre en positiv forskel
357 for alle børn. Derfor skal tilsynet også styrkes, så det lever op til den nye lov om tilsyn i dagtilbud. Der skal
358 føres tilsyn med, at kvaliteten af det pædagogiske arbejde flugter med indholdet i det pædagogiske

359 grundlag i den styrkede pædagogiske læreplan. Det skal på baggrund af observationer og data føres i dialog
360 med lederen og medarbejderne i dagtilbuddet. Uvildighed i tilsynet skal bidrage til et klarere billede af
361 kvaliteten.

362 PPR skal spille en langt større rolle, end tilfældet er i dag. Børn skal ikke parkeres i en venteposition, indtil
363 der er tid til at foretage de nødvendige justeringer i barnets omgivelser, så det kan trives bedre. Det
364 efterlader også det pædagogiske personale i en urimelig situation, hvor de mangler rådgivning i forhold til at
365 skabe bedre trivsel for barnet. Personalet skal i fremtidens dagtilbud også være i en konstant faglig
366 udvikling. Det kræver løbende kompetenceudvikling, og at de pædagogiske konsulenter i daginstitutionerne
367 og dagplejepædagogerne i dagplejen har tid nok til reelt at bidrage til, at den nyeste viden kommer børnene
368 til gavn.

369 **Fremtidens dagpleje**

370 I fremtidens dagpleje er der højst 4 børn i dagplejen, dagplejeren er pædagogisk uddannet og har et tæt
371 samarbejde med flere dagplejepædagoger og andre fagpersoner. Både dagplejere, dagplejepædagoger og
372 dagplejelederes faglighed udvikles kontinuerligt. Børn med særlige behov får den ekstra støtte, de har brug
373 for, og dagplejere har færre børn, når børnene har særlige behov og har brug for ekstra støtte. Der er et
374 godt kollegialt udviklingsrum, hvor der er sat tid af til faglig udvikling i form af tid uden børn, og hvor
375 kollegial sparring er en faglighed, der understøttes af forvaltningen. Der er introforløb og mentorordning,
376 så ingen starter op med 4 børn og uden introduktion til livet som dagplejer. Børnegruppen er sammensat,
377 så der er en god balance imellem antallet af helt små og større børn. Der er økonomi til at den enkelte
378 dagplejer kan etablere de fysiske omgivelser inde og ude, der understøtter arbejdet med børns udvikling og
379 trivsel.

380 **Fremtidens specialiserede socialområde**

381 For at sikre kvalitet og ordentlige arbejdsvilkår på det specialiserede socialområde skal de organisatoriske
382 rammer på området forbedres. FOA skal arbejde for, at borgerne visiteres til rette tilbud og rette mængde
383 hjælp og støtte. Og at der er de rette tilbud med de rette faglige kompetencer til bedst muligt at tilgodese
384 borgerens behov. FOAs medlemsundersøgelse fra 2021 viste, at 84 % af medlemmerne tager imod borgere
385 på deres arbejdsplads, som arbejdspladsen ikke er rustet til at håndtere. Den andel skal FOA arbejde for at
386 nedbringe til gavn for borgerne, men også til gavn for arbejdsmiljøet for FOA-medlemmerne på området.

387 En central forudsætning for, at borgerne i fremtiden visiteres til de rette tilbud og den rette mængde støtte
388 er, at der er tilstrækkelig økonomi til det, og at de økonomiske incitament er ikke spænder ben for den
389 faglige vurdering af borgerens behov. FOA skal arbejde for, at økonomien følger med, når antallet af
390 borgere med behov for hjælp og støtte på det specialiserede socialområde stiger. Udover
391 demografiregulering er der også behov for at se på, hvordan økonomien tilpasses en udvikling, hvor
392 borgernes behov bliver stadig mere komplekse, og deres støttebehov stiger. Det kan fx være ved at
393 forbedre de centrale refusionsordninger, så staten i højere grad kompenserer kommunerne. Et tredje
394 forhold, der kræver forbedret økonomi til området, er et ønske fra både politikere, borgere, pårørende og
395 medarbejdere om, at kvaliteten på området forbedres og løbende tilpasses nyeste viden og metoder. Så vi

396 sikrer, borgerne bedst muligt kompenseres for deres fysiske og kognitive funktionsnedsættelser, og dermed
397 får de bedste muligheder for at leve et værdigt og indholdsrigt liv.

398 Der er behov for specialisering i stedet for afspecialisering på det specialiserede socialområde. Det kræver
399 en mere ensartet målgruppe på det enkelte tilbud. Med mere ensartede målgrupper i de enkelte tilbud kan
400 medarbejderne i højere grad bruge deres faglige kompetencer og viden i arbejdet med borgerne. Tilbud
401 med mere ensartede målgrupper har også de bedste forudsætninger for at borgerne får et fællesskab med
402 hinanden, der er med til at skabe trygge og udviklende rammer, der mindsker risikoen for vold og trusler.
403 Og med tilbud med mere ensartede målgrupper har borgerne også bedre forudsætninger for at danne
404 venskaber og relationer, der forebygger ensomhed. Ikke alle kommuner vil have borgergrundlag til at have
405 tilbud til egne borgere i specialiserede tilbud. Der vil derfor i højere grad være brug for, at kommunerne
406 køber pladser, der tager udgangspunkt i borgernes behov, også selvom det er et tilbud uden for egen
407 kommunegrænse. En central regulering vil være med til at sikre, at der er et tilstrækkeligt antal
408 specialiserede pladser.

409 Andelen af timelønnede på det specialiserede socialområde skal nedbringes. En rapport fra VIVE fra 2023
410 viste, at 42 procent af omsorgs- og pædagogmedhjælpere samt pædagogiske assistenter på de kommunale
411 institutioner er timelønsansatte. Det samme gælder 36 procent på de tilsvarende regionale institutioner.
412 Den høje andel skyldes ifølge VIVEs kortlægning bl.a. rekrutteringsudfordringer på området fravær blandt
413 det faste personale ved sygdom, ferie og uddannelse samt, at institutionerne har aktivitetsbudgetter, der
414 hurtigt skal kunne tilpasses ændringer i antallet af borgere modsat driftsbudgetter. Manglende økonomi
415 gør også, at der ikke kan udbetales løn til faste medarbejdere, der tager ekstra vagter for at dække huller i
416 vagtplanen, de kan kun få timerne som afspadsering, der igen skaber nye huller i vagtplanen.

417 Timelønsansættelse har konsekvenser for de timelønnede, der ikke har sikkerhed i ansættelsen. Men VIVEs
418 afdækning viser også, at det har konsekvenser for borgerne og de faste medarbejdere. Der er stor risiko for
419 sårbare situationer, fordi de timelønnede ikke nødvendigvis kender arbejdspladsens indretning og rutiner,
420 beboerne og ikke altid har de tilstrækkelige faglige kompetencer til at arbejde med målgruppen. De
421 fastansatte belastes, når der er timelønnede fordi de faste medarbejdere oplever at have et større ansvar
422 og der er risiko for, at det pædagogiske udviklingsarbejde går i stå, hvis personalegruppen består af mange
423 timelønnede. Det er derfor centralt for FOA, at balancen mellem timelønnet og fastpersonale ikke tipper, så
424 det ikke bliver uforsvarligt over for borgerne og en for stor belastning for det faste personale. Da
425 rekrutteringsudfordringer og sygefravær er to væsentlige årsager til det høje antal timelønnede, er det
426 centralt, at arbejdsmiljøet forbedres, så sygefravær og fysiske og psykiske belastninger nedbringes. Det kan
427 også være med til at forbedre mulighederne for at rekruttere medarbejdere til området.

428 FOA organiserer både pædagogisk- og social- og sundhedsfagligt personale, og fremtiden på det
429 specialiserede socialområde er også præget af flerfaglighed. Der tættere samarbejde mellem Pædagogisk
430 Sektor og Social- og Sundhedssektoren skal fortsætte.

431

432 Der er også en sammenhæng imellem indsatserne på det specialiserede socialområde og psykiatrien, det
433 ses fremgår også i 10-årsplan for psykiatrien. Der skal bl.a. opbygges lettilgængelige kommunale indsatser
434 til børn og unge i psykisk mistrivsel og med symptomer på psykisk lidelse. Derfor skal der være et tæt
435 samarbejde mellem FOAs Pædagogisk Sektor og Social- og Sundhedssektoren om implementeringen af
436 psykiatriplanen.

437 Mål for handlinger

- 438 • Dagtilbudsstrategi: FOA skal arbejde på at påvirke lovgivningen på dagtilbudsområdet, så den i
439 højere grad skaber kvalitet i det pædagogiske arbejde.

- 440 • FOAs vil invitere andre aktører på børneområdet til at drøfte, hvordan vi kan skabe tidssvarende
441 dagtilbud. Det vil kræve samtaler med både medlemmer, forskere og politikere. Debatten skal på
442 sigt føre til en ændring af utidssvarende dagtilbud – til tidssvarende dagtilbud, der tager
443 udgangspunkt i børnenes behov.

- 444 • FOA vil synliggøre, at pædagogisk tilsyn og sparring kræver mere tid, end kommunerne sætter af i
445 dag. Tilsynet skal have en reel mulighed for at bidrage til øget faglig refleksion og kvalitet for børn i
446 dagtilbud. Sektoren skal i tæt dialog med dagplejepædagoger og pædagogiske konsulenter følge
447 implementeringen af den nye lovgivning.

- 448 • FOA skal både centralt og lokalt sikre, at dagplejen er et anerkendt dagtilbud. I den indsats skal det
449 særlige ved det hjemlige miljø og mødet med dagplejerens familie fremhæves. Dertil kommer, at
450 dagplejen skal være en reel valgmulighed for forældrene. Også dette kræver en central og lokal
451 indsats. Derfor fortsætter arbejdet med fremtidens dagpleje også i næste kongresperiode.

- 452 • Antallet af børn, der har brug for en plads i dagtilbud, stiger. Der er brug for dagplejen, og FOA skal
453 derfor både centralt og lokalt pege på, hvad der skal til for, at jobbet som dagplejer er tiltrækkende.
454 Når det er svært at rekruttere nye dagplejere, skyldes det ikke jobbet, men vilkårene for arbejdet.

- 455 • Sikre at FOAs strategi på det specialiserede socialområde³ bliver til politisk forandring af området,
456 bl.a. gennem arbejdet i "Sammen om handicap".

- 457 • FOA skal arbejde for, at antallet af timelønnede på det specialiserede socialområde nedbringes, så
458 der opnås en bedre balance mellem fastansatte og timelønnede. Dette kan omfatte tiltag for at
459 forbedre arbejdsmiljøet og reducere sygefravær samt sikre at økonomi- og budgetmodeller ikke gør
460 det nødvendigt at anvende timelønnede.

461

³ <https://www.foa.dk/temaer/det-specialiserede-socialomraade>

462 Fremtidens faglighed

463 **Der er behov for uddannet pædagogisk personale med specialpædagogiske kompetencer på både almen-** 464 **og specialområdet**

465 På det specialiserede socialområde stiger antallet af børn, unge og voksne, der har behov for hjælp og
466 støtte. Samtidig bliver borgernes behov mere komplekse og sammensatte. Der er derfor et stort behov for
467 uddannet pædagogisk personale til området, der kan tilpasse den pædagogiske indsats til den enkelte
468 borgers behov og individuelle præferencer. Uddannet pædagogisk personale har et fælles sprog for det
469 pædagogiske arbejde; Et sprog de kan bruge som rammen for vigtige drøftelser af, hvilke pædagogiske
470 indsatser der skal iværksættes til fælles refleksion af, hvilke pædagogiske indsatser der virker og ikke virker
471 for den enkelte borger. Uddannelse giver adgang til dette sprog. Der er et stort politisk fokus på at forbedre
472 kvaliteten af indsatserne på det specialiserede socialområde bl.a. ved at indføre en specialeplan. Det
473 arbejde skal FOA arbejde for at påvirke til gavn for FOAs medlemmer. FOA skal bl.a. arbejde for, at
474 pædagogiske assistenter indgår som en del af gruppen uddannet personale, hvis der indføres
475 uddannelseskraft i en kommende specialeplan.

476 Der er også behov for specialpædagogiske kompetencer på almenområdet. For på tværs af dagtilbud,
477 fritidstilbud og skole er inklusion fortsat en central politisk målsætning. På skoleområdet visiteres flere og
478 flere børn til specialundervisning uden for almenskolen. Flere og flere børn henvises til PPR og videre til
479 udredning ved Børne- og Ungdomspsykiatrien. Der mangler specialpædagogiske kompetencer og
480 organiseringer i almenskolen, der tager højde for, at børn med samme diagnose kan have forskellige behov
481 for støtte. Og der mangler viden om, at 40 procent af de børn, der går gennem udredning, får mere end én
482 diagnose. Samtidigt mangler der viden om, at flere og flere børn med sociale problemer også har én eller
483 flere diagnoser. Børnenes udfordringer er komplekse og sammensatte, og det kræver veluddannet
484 pædagogisk personale.

485 Stort set alle kommuner arbejder med mellemformer i skolen, som en metode til at flere børn med
486 støttebehov kan blive i folkeskolen i stedet for at blive visiteret til specialskoler. Og der arbejdes på mange
487 skoler med to-voksenundervisning og co-teaching metoder, hvor en lærer og en pædagogisk medarbejder
488 sammen forbereder, gennemfører og evaluerer undervisningen. Forskere spiller også det pædagogiske
489 personale ind i skoler som en mulig løsning på den trivselskrise, vi ser blandt børn og unge i dag. FOA skal
490 arbejde for, at Pædagogisk Sektors medlemmer også har de rette pædagogiske kompetencer til at få
491 beskæftigelse på skoleområdet i disse nye mellemformer og to-voksenordninger.

492 **Specialpædagogiske kompetencer bør styrkes i pædagogisk assistent- og pædagoguddannelsen**

493 Evalueringen af den pædagogiske assistentuddannelse fra 2022 anbefaler, at der tilføjes
494 kompetenceområder og -mål til det specialiserede socialområde, så de pædagogiske assistenters
495 specialpædagogiske kompetencer styrkes. Pædagogiske assistentelever oplever, at de mangler
496 specialpædagogiske kompetencer efter uddannelsen, samt at underviserne har god indsigt i dagtilbud og
497 fritidstilbud, men mindre indsigt i det specialiserede socialområde. Det samme fremgår også af interviews
498 med underviserne selv og med aftagerinstitutionerne. Evalueringen af pædagoguddannelsen i 2021 viste, at
499 der var brug for at styrke alle tre specialeretninger – dagtilbudspædagogik, skole- og fritidspædagogik og
500 social- og special pædagogik.

501 **Styrk oplæringen og oplæringsvejledningen på de pædagogiske uddannelser**

502 Uddannelsesstederne peger i evalueringen af pædagogisk assistentuddannelsen på, at der er stor forskel på
503 oplæringsvejledernes kendskab til uddannelsen og elevernes skoleforløb. Kun 40 procent af
504 oplæringsvejlederne er helt eller overvejende enige i, at de har god indsigt i elevernes skoleforløb. I nogle
505 kommuner er der heller ingen specifikke retningslinjer for oplæringsvejledere, mens der i andre kommuner
506 er krav om, at oplæringsvejlederne som minimum har et tredages kursus og er færdiguddannet pædagog
507 eller pædagogisk assistent. I nogle kommuner foretrækker man, at oplæringsvejlederne selv er
508 færdiguddannede pædagogiske assistenter, så man er sikker på, at de er bekendte med indholdet af
509 uddannelsen og ved, hvordan det er at være pædagogisk assistentelev. Undervisere og studerende peger i
510 evalueringen af pædagoguddannelse på, at der er alt for stor forskel på oplæringsstedernes kvalitet og
511 kvaliteten af den vejledning, de får i oplæringen.

512

513 Både undervisere og oplæringsvejledere peger på den store spredning i elevernes personlige og faglige
514 forudsætninger for at få et godt udbytte af undervisning og oplæring. Oplæringsvejlederne på
515 pædagoguddannelsen peger desuden på manglende oplæringsforberedelse fra professionshøjskolernes
516 side som årsag til mindre gode oplæringsforløb.

517

518 Gode oplæringsforløb er centrale for FOA. De bidrager både til, at eleverne og de studerende får en god
519 uddannelse, at medarbejderne på oplæringsstederne ikke belastes af at være med til at uddanne
520 fremtidens pædagogiske personale, og endeligt kan det gode oplæringsforløb bidrage til rekruttering til
521 arbejdspladsen og området.

522 Fremtidens faglighed for Pædagogisk Sektor er en styrket pædagogisk faglighed og særligt en styrket
523 pædagogisk faglighed i arbejdet med børn, unge og voksne i udsatte positioner.

524 Mål for handlinger:

525 • FOA skal arbejde for, at pædagogiske assistenter og pædagoger under uddannelsen i højere grad
526 skal klædes på til at arbejde med børn, unge og voksne med særlige behov. Vi skal sikre, at begge
527 uddannelser giver eleverne de specialpædagogiske kompetencer, der i fremtiden er behov for på
528 både almen- og specialområdet. Det er centralt for FOA, at færdiguddannede pædagoger og
529 pædagogiske assistenter skal have de relevante faglige kompetencer til at arbejde på alle
530 aftagerområder.

531 • Pædagogmedhjælpere, omsorgsmedhjælpere og dagplejere uden pædagogisk assistent- eller
532 pædagoguddannelse skal ligeledes opkvalificeres til arbejdet med børn og borgere med særlige
533 behov.

534 • På det specialiserede socialområde skal FOA fortsat arbejde for, at pædagogiske assistenter også
535 indgår i gruppen af uddannet personale på området både i tilsyn og ved en kommende specialeplan
536 og organisering af tilbuddene på området.

537 • FOA skal arbejde for at styrke oplæringen og oplæringsvejledningen i både pædagogiske assistent-
538 og pædagoguddannelsen for at sikre, at oplæringsvejledere har tilstrækkelig viden om uddannelsen
539 og elevernes skoleforløb samt for at forbedre kvaliteten af oplæringsforløbene for at sikre ensartet

540 kvalitet og bedre udbytte af oplæringen for studerende. FOA skal stille spørgsmål ved, hvor egnet
541 oplæringssteder med dårligt ry er – både for pædagogstuderende og for pædagogikassistentelever.

542

- 543 • Antallet af pædagogiske assistenter er stigende, og andelen af pædagoger er faldende. Det giver
544 øget mulighed for, at pædagogikassistentelever kan få en oplæringsvejleder, der er uddannet
545 pædagogisk assistent – FOA skal arbejde for, at det sker både ved at skabe gode rammer for den
546 enkelte oplæringsvejledning, men også ved at skabe appetit blandt uddannede pædagogiske
547 assistenter til at gå ind i rollen som oplæringsvejleder.

548 Fremtidens fællesskab

549 **Et stærkt fællesskab i FOA er en forudsætning for at opnå indflydelse på vores medlemmers arbejdsvilkår**
550 **og en forudsætning for, at medlemmerne oplever fællesskabet**

551 FOA skal arbejde for en høj organiseringsprocent på de pædagogiske områder. Det er centralt, at vi
552 bibeholder en høj organiseringsprocent for de faggrupper, der har det i dag, og at vi samtidig arbejder på at
553 øge medlemsorganiseringen og TR-dækningen de pædagogiske områder, hvor den i dag er lavere, bl.a. på
554 det specialiserede socialområde og på skole- og fritidsområdet.

555 Pædagogisk Sektor ønsker, at FOA i højere grad understøtter den enkelte tillidsrepræsentant, så der skabes
556 et stærkere fællesskab om medlemmernes arbejdsmiljø og særligt om det psykiske arbejdsmiljø på
557 sektorens område.

558 Arbejdsmiljøet er under pres for pædagogisk sektors medlemmer. Derfor ønsker Pædagogisk Sektor også, at
559 FOA arbejder for at understøtte arbejdsmiljørepræsentanternes vigtige arbejde med at sikre et sundt og
560 sikkert arbejdsmiljø. Et arbejdsmiljø, hvor de psykiske og fysiske belastninger ikke medvirker til
561 omsorgstræthed, højt sygefravær og brancheskift. For et godt arbejdsmiljø er en af nøglerne til at fastholde
562 nuværende medarbejdere og gøre områderne attraktive, at der kan rekrutteres nye dygtige medarbejdere
563 til både dagtilbud, fritidstilbud, skoler og det specialiserede socialområde.

564 Mål for handlinger:

- 565 • Pædagogisk Sektor vil arbejde for, at FOA organiserer flere medlemmer på alle pædagogiske områder.
- 566 • Pædagogisk Sektor vil arbejde for, at FOA kan organisere flere tillidsrepræsentanter og sætte mere
567 fokus på tillidsrepræsentanternes rolle.
- 568 • Pædagogisk Sektor vil arbejde for, at FOA kan få valgt flere arbejdsmiljørepræsentanter arbejde for,
569 at FOA understøtter arbejdsmiljørepræsentanterne i deres vigtige arbejde med at sikre et sikkert
570 arbejdsmiljø, hvor fysiske og psykiske belastninger nedbringes til gavn for både fastholdelse og
571 rekruttering til alle pædagogiske områder.

NOVEMBER 2023

Målprogram

Pædagogisk Sektor 2023-2027

FOA

SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

Stauings Plads 1-3
1790 København V

Tlf. 46 97 26 26
foa.dk

Pædagogisk Sektor

FOA er Danmarks tredjestørste fagforening. Siden 1899 har vi kæmpet for bedre løn- og arbejdsforhold til vores medlemmer. Hovedopgaven er at indgå overenskomster, som sikrer en god løn og moderne, ordnede arbejdsvilkår. Det er FOA, der aftaler din løn, dine tillæg, din arbejdstid, din pension, dine barselsregler, dine ferieregler og dine muligheder for uddannelse. Vores opgave i FOA er også at sikre et stærkt fagligt fællesskab – og at udvikle din og vores faglighed på det pædagogiske område, så velfærden og gode arbejdspladser går hånd i hånd.